

Uzay Kampı'ndaki Günlerim

Dünya'da NASA'ya bağlı 7 uzay kampı var. Bunların üçü ABD'de, ötekilerse Kanada, Belçika, Japonya ve Türkiye'de. Geçtiğimiz tatilde İzmir'deki Uzay Kampı'ndaydım. Orada yaşadıklarımı Bilim Çocuk okurlarıyla paylaşmak istiyorum.

Uzay Kampı İzmir'de Ege Serbest Bölgesi'nde bulunuyor. Çok büyük bir binası var. Binanın önünde Satürn V roketinin bir maketi var. Maket, gerçeğinin sekizde biri büyüklüğünde. Binanın giriş katında yatakhane, alışveriş merkezi, müze ve sinema var. Müzede Apollo 11'in Ay'a inişiyle ilgili eski gazeteler, Satürn V roketinin şeması ve bu roketin tasarımcılarından İsmail Akbay'a verilen rozet ve belgeler var.

Uzay Kampı'ndaki laboratuvarıda birçok deney yapıyorsunuz. Ben oradayken, patates-limon, su, bir maddenin asit değerinin ölçülmesi ve kimyasal-fiziksel tepkimeler deneylerini yaptık. Patates-limon deneyinde, patates ve limonun elektrik voltajlarını ve amper derecelerini ölçtük. Su deneyinde, saf suyun, şekerli suyun ve musluk suyunun elektrik geçirip geçirmediğini gözlemledik. Bir maddenin asit değerinin ölçülmesi deneyinde, saf su, limon

suyu, çamaşır suyu ve temizlikte kullanılan maddelerin asit değerlerini ölçtük. Kimyasal-fiziksel tepkime deneylerindeyse, birbirinden farklı iki madde karıştırıldığında neler olduğunu gözlemledik.

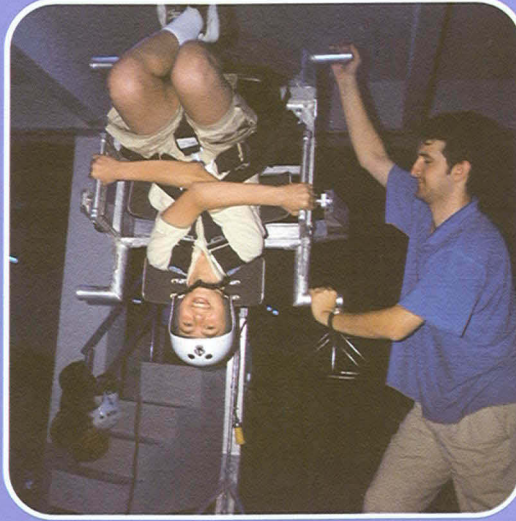
Derslerde Amerika Uzay Programları'nın tarihçesini öğrendik. Bu derslerde uzaya ilk çıktığında, orada oksijen olup olmadığını bilmediğini, uzaya çıkan ilk Amerikalı'nın Alan Shepard olduğunu, Mercury, Gemini ve Apollo programlarının amaçlarını, ilk uzay yürüyüşünü Alexei Leonov adlı Rus kozmonotun yaptığını, Amerikalılar'ın ilk uzay yürüyüşünün Gemini Programı'ndan Ed White tarafından yapıldığını, yörüngeden ilk çıkan aracın Apollo 8 olduğunu, Ay'da ikinci yürüyüşün Apollo 15'le giden astronotlar tarafından yapıldığını, mekik sisteminin nasıl çalıştığını ve mekiklerde özel seramiklerin kullanıldığını, pek yakında Kütahya seramiklerinin kullanılmaya başlanacağını öğrendim.

Uzay Kampı'nda içinde oturabildiğiniz gerçek boyutta eğitim maketleri, Pathfinder Sürüş ve Yer Kontrol odaları, bilgisayar laboratuvarları ve Mars yüzeyi zemininin bir benzeri de var. Eğitim maketlerinde gerçeğe benzer uygulamalar yapılıyor. Örneğin, sürtünmesiz ortamda nasıl

hareket edileceğini öğreniyorsunuz. Discovery mekiğinin pilot kabininin bir benzerinde gerçeğe çok benzeyen bir uzay yolculuğu yapıyorsunuz. Düşük yerçekimi etkisi sağlayan düzeneğe Mercury ve Gemini Uzay programlarında kullanılan kapsüllerin nasıl hareket ettiklerini gösteriyor. Arkadaşlarımla söylediğine göre, burada en az 11 takla atmışım. Bir başka maket de Amerikalılar'ın ilk uzay istasyonu olan Skylab'de astronotların nasıl antrenman yaptıklarını gösteriyor. Astronot elbiseleri giyerek hareket deneyleri yaptık. Başka bir eğitim odasında da sıcak hava balonu yaptık. Bizim hazırladığımız sıcak hava balonu, öğretmenlerin söylediğine göre, o zamana değin yapılanlar içinde en yükseğe çıkan ikinci balonmuş.

Pathfinder sürüş odasında Pathfinder'ları Mars yüzeyinde sürüyorsunuz. Yer kontrol odasındaysa gerçek bir uzay yolculuğunda, yer kontrol ekibinin yaptıklarına benzer uygulamalar yapılıyor. Bir başka laboratuvar da yalnızca suyla bitki yetiştirmeyi öğrendik. Bize dönüşte yetiştirmemiz için marul tohumları verdiler. Şimdi onları

yetiştiriyorum. Bilgisayar laboratuvarında kendi uzay istasyonunuzu kuruyorsunuz. Uzay Kampı'nda bir de gözlemevi var. Burada teleskopla Ay'ı ve Güneş'i gözlemliyorsunuz. En çok Ay'ı gözlemekten etkilendim; çünkü Ay'ı hiç bu denli ayrıntılı görmemiştim.

Kampta üç de yarışma yapılıyor. Birincisi en iyi uçuş yapma yarışması, ikincisi Mars'ta yaşamaya en uygun koloniyi kurma yarışması, üçüncüsü de en çalışkan ve uyumlu öğrenci yarışması. En iyi

uçuş yarışmasında ben kargo uzmanı görevini yaptım; ama bizim grubumuz kötü bir uçuş yaptı. Bu yarışmayı kazanamadık; ama Mars'ta yaşamak için en uygun koloniyi kurma yarışmasını biz kazandık. Anlayacağınız, Uzay Kampı düşünemeyecek kadar güzel bir yer. Burada uzay ve uzay teknolojileriyle ilgili her şey öğrenilebiliyor. Ayrıca, çok güzel arkadaşlıklar kurulabiliyor.

Mustafa Çatal
Eryaman Bahar İlköğretim Okulu
8-C/Ankara

